

ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΜΑΪΟΥ 2021

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Στρασβούργο, 16 Απριλίου 2013 Πρωτότυπη γλώσσα έκδοσης: Αγγλική

ΕΚΘΕΣΗ του Νιλς Μούιζνιεκς Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, μετά την επίσκεψή του στην Ελλάδα από τις 28 Ιανουαρίου έως την 1η Φεβρουαρίου 2013 .

Ο Επίτροπος Νιλς Μούιζνιεκς και η αντιπροσωπεία του επισκέφθηκαν την Ελλάδα από τις 28 Ιανουαρίου έως την 1η Φεβρουαρίου 2013. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης αυτής ο Επίτροπος είχε συζητήσεις με κρατικές αρχές και με μη κυβερνητικούς, εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς. Η παρούσα έκθεση εστιάζει στα ακόλουθα ζητήματα δικαιωμάτων του ανθρώπου:

I. Μισαλλοδοξία και εγκλήματα μίσους στην Ελλάδα - η ανάγκη για επείγουσα δράση

Ο Επίτροπος είναι ιδιαίτερα ανήσυχος λόγω της αύξησης των ρατσιστικών και άλλων εγκλημάτων μίσους στην Ελλάδα, που έχουν στόχο κυρίως μετανάστες και συνιστούν σοβαρή απειλή για το κράτος δικαίου και τη δημοκρατία. Αν και χαιρετίζει την υιοθέτηση από τις ελληνικές αρχές νέων μέτρων για την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας, ο Επίτροπος λυπάται για το γεγονός ότι η ρητορική που στιγματίζει μετανάστες χρησιμοποιείται ευρέως στην ελληνική πολιτική και τα μέτρα ελέγχου της μετανάστευσης οδήγησαν σε μεγαλύτερο στιγματισμό των μεταναστών. Ο Επίτροπος καλεί τις αρχές να καταδικάσουν σθεναρά και απερίφραστα όλες τις περιπτώσεις ομιλιών και εγκλημάτων μίσους. Τα πολιτικά κόμματα και η βουλή ειδικότερα θα πρέπει να υιοθετήσουν μέτρα για να καταπολεμήσουν αποτελεσματικά και να κυρώσουν τη μισαλλοδοξία και τις ομιλίες μίσους από την πλευρά των πολιτικών. Θα πρέπει επίσης να γίνουν εκτεταμένες και συστηματικές αντιρατσιστικές εκστρατείες και εκστρατείες για την ευαισθητοποίηση του κοινού ως προς τα δικαιώματα του ανθρώπου, με στόχο κυρίως τους νέους και τα σχολεία. Η ολοκλήρωση και η εφαρμογή ενός εθνικού σχεδίου δράσης για τα δικαιώματα του ανθρώπου που προβλέπεται από τις αρχές μπορεί να παίξει καταλυτικό ρόλο εν προκειμένω. Οι αρχές καλούνται να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν μέτρα για τη βελτίωση της ενσωμάτωσης των μεταναστών καθώς και διαπολιτισμικό διάλογο, χρησιμοποιώντας επιτυχημένες υπάρχουσες δομές όπως το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθηναίων.

II. Καταπολέμηση της ατιμωρησίας των δραστών εγκλημάτων μίσους. Προστασία και πρόσβαση των θυμάτων στη δικαιοσύνη .

Ο Επίτροπος προτρέπει τις αρχές να επιταχύνουν τον εκσυγχρονισμό της εθνικής αντιρατσιστικής νομοθεσίας, να παρέχουν συστηματική, συνεχή εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση για τη νομοθεσία και την πράξη κατά των διακρίσεων σε όλους τους αστυνομικούς και τα μέλη της ακτοφυλακής, εισαγγελείς και δικαστές. Τέλος, οι κρατικές αρχές καλούνται να προσεγγίσουν τα θύματα του ρατσισμού και άλλων εγκλημάτων μίσους και να ιδρύσουν συμβουλευτικά κέντρα κοντά στις περιοχές όπου κατοικούν και να τους παρέχουν επαρκή νομική βοήθεια, εάν χρειάζεται, καθώς και υποστήριξη.

III. Ο ρόλος των αρχών επιβολής του νόμου στην καταπολέμηση των ρατσιστικών και άλλων εγκλημάτων μίσους

Ο Επίτροπος ανησυχεί ιδιαίτερα για τις συνεχιζόμενες αναφορές κακομεταχείρισης, περιλαμβανομένων βασανιστηρίων, που διαπράττουν όργανα επιβολής του νόμου κυρίως εναντίον μεταναστών και Ρομά. Επιπλέον, ο Επίτροπος τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η δυνατότητα της αστυνομίας να ανταποκρίνεται κατάλληλα σε περιστατικά ρατσιστικών και άλλων εγκλημάτων μίσους, ιδιαίτερα δε να εξετάζει και να καταγράφει όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με τα κίνητρα εγκλημάτων μίσους. Οι 70 νεοσυσταθείσες αντιρατσιστικές μονάδες και η γραμμή επικοινωνίας για την αναφορά περιστατικών ρατσισμού είναι ένα θετικό βήμα. Ωστόσο, οι μονάδες αυτές θα πρέπει να επανδρωθούν κατάλληλα και το προσωπικό τους, το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει άτομα που γνωρίζουν τις γλώσσες που μιλούν οι καταγγέλλοντες, θα πρέπει να εκπαιδεύεται συστηματικά και επαρκώς πάνω στα δικαιώματα του ανθρώπου και στη δράση κατά των διακρίσεων. Επιπλέον, οι αρχές καλούνται να επεκτείνουν το πεδίο δράσης των μονάδων αυτών για να συμπεριλάβουν όλες τις μορφές εγκλημάτων μίσους.

ΘΕΜΑ 1ο

A1. Σε κάθε μία από τις διατυπώσεις που ακολουθούν να δώσετε το χαρακτηρισμό Σωστό - Λάθος ανάλογα με το αν αποδίδουν το νόημα του κειμένου. Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας με αποσπάσματα από το κείμενο.

- α. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του ο επίτροπος είχε επαφές με κρατικές αρχές ,αλλά όχι με άλλους οργανισμούς.
- β. Το κράτος δικαίου και Δημοκρατίας δεν απειλείται σοβαρά από τα εγκλήματα μίσους.
- γ. Ο διαπολιτισμικός διάλογος αποτελεί μέτρο αφομοίωσης των μεταναστών.
- δ. Τα θύματα του ρατσισμού και εγκλημάτων μίσους οφείλουν να εξασφαλίσουν μόνα τους νομική βοήθεια και υποστήριξη.
- ε. Οι 70 αντιρατσιστικές μονάδες που δημιουργήθηκαν καλύπτουν πλήρως τα θύματα εγκλημάτων μίσους.

15 μονάδες

A2. Να αποδώσετε συνοπτικά σε 60 με 70 λέξεις τις προτάσεις του επιτρόπου , όπως αυτές αναφέρονται στο τρίτο ζήτημα δικαιωμάτων του ανθρώπου (Ο επίτροπος ανησυχεί ιδιαίτερα..... μορφές εγκλημάτων μίσους).

15 μονάδες

ΘΕΜΑ 2ο

A3. Ποιος είναι ο σκοπός του συγγραφέα στο συγκεκριμένο κείμενο; Αναφέρετε τρεις κειμενικούς δείκτες, οι οποίοι εξυπηρετούν το σκοπό αυτό.

10 μονάδες

A4. Στις παρακάτω προτάσεις, αφού εντοπίσετε το είδος σύνταξης (ενεργητική- παθητική) (2 μονάδες), αιτιολογήστε την επιλογή του συγγραφέα (4 μονάδες). Μετατρέψτε τη σύνταξη στην αντίθετή της (4 μονάδες).

- Τα πολιτικά κόμματα και η Βουλή ειδικότερα, θα πρέπει να υιοθετήσουν μέτρα για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά και να κυρώσουν τη μισαλλοδοξία και τις ομιλίες μίσους από την πλευρά των πολιτικών
- Οι μονάδες αυτές θα πρέπει να επανδρωθούν κατάλληλα και το προσωπικό τους θα πρέπει να εκπαιδεύεται συστηματικά και επαρκώς πάνω στα δικαιώματα του ανθρώπου και στη δράση κατά των διακρίσεων.

10 μονάδες

A5. Να αντικαταστήσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες συνώνυμες στα παρακάτω αποσπάσματα.

- αν και χαιρετίζει την υιοθέτηση νέων μέτρων.....
- η ρητορική που στιγματίζει μετανάστες
- να τους παρέχουν επαρκή νομική βοήθεια.
- να παρέχουν συστηματική συνεχή εκπαίδευση .

10 μονάδες

ΘΕΜΑ 3ο

Ο Επίτροπος προτείνει στο ελληνικό κράτος μία σειρά από μέτρα αντιμετώπισης των εγκλημάτων μίσους. Σε αυτά περιλαμβάνονται συστηματικές αντιρατσιστικές εκστρατείες και ευαισθητοποίηση του κοινού ως προς τα δικαιώματα του ανθρώπου, με στόχο κυρίως τους νέους και τα σχολεία. Γιατί θεωρείτε πως αυτή η ευαισθητοποίηση πρέπει να επικεντρωθεί στους νέους; Με ποιους τρόπους μπορεί να καλλιεργηθεί ο σεβασμός στον άνθρωπο και τα δικαιώματά του, στο χώρο της εκπαίδευσης; Το κείμενό σας αποτελεί ομιλία 300-350 λέξεων με αφορμή αντιρατσιστική εκδήλωση που διεξάγεται στο χώρο του σχολείου σας.

40 μονάδες

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΙΤΣΟΣ

Στις γειτονιές του κόσμου (απόσπασμα)

Είναι μεγάλος τούτος ο άνεμος
είναι πελώριος τούτος ο άνεμος
είναι χαρούμενος, χαρούμενος, χαρούμενος,

ρίχνει τα τείχη που ύψωσαν ανάμεσα στους λαούς
ρίχνει τα τείχη του θανάτου
ρίχνει τα τείχη ανάμεσα στο νου και στην καρδιά
τα τείχη ανάμεσα σε σένα και σε μένα
κι ανοίγει διάπλατα, πάνου απ τον κόσμο, του ήλιου παράθυρο.
Ακούστε πώς σφυρίζει τούτος ο άνεμος
μέσα στις ματωμένες γειτονιές του κόσμου.

(1957, Εκδόσεις Κέδρος)

ΘΕΜΑ 1ο

B1. Ποιο είναι το θέμα του κειμένου; Αναπτύξτε το συνοπτικά σε 80-100 λέξεις.

15 μονάδες

B2. Ποια είναι η ψυχολογική κατάσταση του ποιητικού υποκειμένου; Ποια συναισθήματα δημιουργούνται σε εσάς;

15 μονάδες

ΘΕΜΑ 2ο

B3. Σε ποιο είδος ποίησης ανήκει το ποίημα (παραδοσιακή- νεωτερική). Τεκμηριώστε την απάντησή σας με τρεις κειμενικούς δείκτες .

10 μονάδες

B4. Στο ποίημα επικρατεί το σχήμα λόγου της επανάληψης. Αφού εντοπίσετε δύο σημεία όπου χρησιμοποιείται η επανάληψη, αναδείξτε το ρόλο της.

10 μονάδες

B5. Πώς συνδέεται ο τίτλος με το περιεχόμενο του ποιήματος;

10 μονάδες

ΘΕΜΑ 3ο

Ο ποιητής μάς καλεί να ακούσουμε «πως σφυρίζει τούτος ο άνεμος μέσα στις ματωμένες γειτονιές του κόσμου». Οι σύγχρονες γειτονιές του κόσμου μας, εξαιτίας ποιων φαινομένων θεωρείτε ότι «ματώνουν»; Είναι αυτή μία κατάσταση που μπορεί να αλλάξει; Διατυπώστε τις σκέψεις σας σε ένα κείμενο 150 - 200 λέξεων.

40 μονάδες

Ευχόμαστε επιτυχία!!!